

Studiu EY: Peste jumătate din companiile românești spun că nu cunosc beneficiile care ar putea fi accesate în relația cu autoritățile fiscale

Companiile românești nu se arată prea dornice să acceseze beneficiile fiscale acordate prin lege, reiese din rezultatele unui sondaj EY derulat de la sfârșitul anului 2023, cel mai des invocat motiv fiind complexitatea legislativă și teama de a nu greși în aplicarea acestora. Având în vedere noile modificări fiscale cu aplicabilitate din 2024, precum și un context economic complex, în acest an ar fi binevenită o schimbare în abordarea beneficiilor oferite de Codul Fiscal.

Reglementările din legislația românească privind aplicarea beneficiilor fiscale sunt considerate de multe companii ca fiind neclare, iar cerințele de documentație destul de stufoase (34% dintre cei care au aplicat beneficiile fiscale potrivite companiei). Pe de altă parte, persistă o anumită îngrijorare cu privire la inspecțiile fiscale și rezultatele acestora în privința adoptării de către contribuabili a diverselor facilități fiscale. Astfel, tendința majorității companiilor este mai degrabă de a nu aplica beneficiile oferite de Codul Fiscal: 62% dintre participanții la studiu au declarat că nu sunt hotărâți să acceseze beneficiile fiscale disponibile prin legislație.

Beneficiile fiscale recunoscute prin legislație sunt un aspect important în deciziile de optimizare fiscală și de gestionare a fluxului de numerar în cadrul companiilor, pe lângă alte instrumente. Rezultatele studiului EY în legătură cu aplicarea beneficiilor fiscale relevă câteva aspecte importante, unele

chiar surprinzătoare, cu privire la accesarea facilităților disponibile, aplicabile în funcție de profilul companiei și domeniul de activitate.

Contextul este unul în care, pe de o parte, costurile fiscale sunt apreciate de peste 96% dintre respondenți ca fiind medii și mari, iar pe de altă parte, recente modificări fiscale au fost adoptate aproape exclusiv în sensul creșterii unor taxe și impozite în România, atât directe cât și indirecte. Prin urmare, este de așteptat ca managementul companiilor să treacă la măsuri de optimizare fiscală, și aici ar putea fi luată în calcul analiza mai detaliată a beneficiilor fiscale.

La întrebarea privind asigurarea și alocarea surselor de finanțare pentru a acoperi obligațiile datorate, cele mai multe companii (42%) au răspuns că trebuie să prioritizeze obligațiile fiscale comparativ cu alte inițiative. Un procent aproape egal (41%) a indicat faptul că le este ușor să asigure finanțarea datoriilor la bugetul de stat și există lichidități pentru acoperirea acestora. În același timp, mai puțin de o cincime (17%) dintre companiile intervievate au spus că le este dificil și este chiar o mare provocare să asigure acoperirea datoriilor către fisc.

Prima surpriză a sondajului EY este aceea că mai mult de jumătate (51%) dintre companiile participante la sondaj declară că nu cunosc existența unor beneficii care ar putea fi accesate în relația cu autoritățile fiscale.

Cât privește accesarea concretă a unuia sau a mai multor beneficii din lista pe care o au la dispoziție prin Codul Fiscal, respondenții au bifat variantele astfel: 41%- beneficii salariale cu tratament fiscal preferențial; scutirea în anumite condiții de la plata taxelor salariale pentru beneficii precum servicii turistice, asigurare voluntară de sănătate, hrană, chirie, acordate angajaților –; 25% – reducerea de impozit pe profit pentru menținerea și creșterea capitalurilor proprii –; 22%- plata TVA la import prin taxare

inversă ; 22% -niciun beneficiu fiscal accesat până în acest moment .

Fiind o întrebare cu răspunsuri multiple, celelalte variante de răspuns au fost: 21% – ajustarea TVA pentru creanțe neîncasate și recuperarea TVA aferentă creanțelor neîncasate, cu beneficii asupra EBITDA și cash-flow; 21% – scutirea de impozit a profitului reinvestit; 18% – facilități fiscale pentru angajați: scutirea de la plata impozitului pe venit pentru angajații care desfășoară activități de Software Development și cercetare-dezvoltare, scutirea de la plata unor taxe salariale în domeniul construcțiilor, agriculturii și alimentare; 16% – grupul de TVA – compensarea sumelor de TVA de plată și de recuperat pentru companiile din grup, cu beneficii de cash-flow; 11% – amortizare accelerată pentru anumite echipamente; 8%- consolidarea fiscală în domeniul impozitului pe profit .

Cu procente mai mici au fost menționate facilitățile fiscale pentru planuri de acțiuni Stock Option Plan (SOP) – scutirea de la plata impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale pentru veniturile derivate dintr-un plan SOP, accelerarea recuperării sumelor din bugetul Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate (FNUASS) și obținerea unor sume suplimentare de la buget – de exemplu, din actualizarea cu rata inflației a principalului pentru întârzierea în rambursarea TVA/ restituirea altor taxe de la bugetul de stat, deducerea suplimentară privind cheltuielile de cercetare-dezvoltare, ajustarea TVA aferentă taxei claw-back (cu beneficii asupra EBITDA și cash-flow).

A doua surpriză a sondajului au constituit-o răspunsurile la întrebarea privind intenția de a aplica pentru unul dintre beneficiile fiscale menționate în cadrul sondajului și eventualele dificultăți întâmpinate. Aproape jumătate dintre respondenți (42%) au spus că nu au aplicat. Cei care au decis să aplice pentru facilitățile fiscale au indicat ca dificultăți prevederile legislative neclare (34%) sau

neîncadrarea în condițiile cerute de lege pentru aplicare (23%).

Cât privește așteptările legate de accesarea unui beneficiu, în plan fiscal și în activitatea companiei, mențiunile au fost: scăderea impactului de cash-flow al taxelor și impozitelor datorate – 66%; motivarea/retenția angajaților în companie și competitivitatea pe piață ca angajator – 65%; îmbunătățirea indicatorilor financiari – 41%; obținerea dobânzilor pentru sumele primite cu întârziere de la buget – 34%.

A treia surpriză a sondajului EY a reieșit din răspunsurile la întrebarea privind intenția de a aplica în viitor pentru unul dintre beneficiile fiscale menționate. Peste 63% dintre companii au spus că NU sunt hotărâte, pentru moment, iar 21% că nu au această intenție. Mai puțin de o cincime (16%) spun că sunt interesate și vor lua în considerare analiza facilităților legate de scutirea de impozit pentru profitul reinvestit, beneficiile extrasalariale și altele.

„Analizând rezultatele studiului desfășurat de EY, în primul rând putem observa că – în mod surprinzător – în momentul de față, contribuabilii nu cunosc încă suficient de bine detaliile legate de existența beneficiilor fiscale în România. Aceasta este o zonă de legislație care există deja în țara noastră de mulți ani și, mai mult decât atât, este relativ bine armonizată cu cadrul internațional care oferă nu doar obligații fiscale, ci și facilități contribuabililor”, este de părere Andra Cașu, Partener, lider al departamentului Taxe directe, lider Asistență fiscală pentru servicii financiare – EY CESA.

Cel mai probabil, din cauza înclinației spre sarcini mai degrabă rutiniere, companiile preferă să se concentreze pe aspecte bine cunoscute și testate, mai degrabă decât spre a încerca variante noi (și favorabile) pentru situația lor fiscală.

„Desigur, ieșirea dintr-o zonă de confort este întotdeauna primul pas spre succes, de aceea conștientizarea de către contribuabili a acestor variante de optimizare fiscală este extrem de importantă. Să nu uităm faptul că perioada de prescripție fiscală în România este de 5 ani, așadar companiile trebuie să privească facilitățile fiscale nu doar ca pe o viitoare opțiune, ci și ca fiind o alternativă de remediere a perioadei trecute, în care facilitățile fiscale ar fi fost aplicabile din perspectiva profilului de activitate. Recomandăm companiilor să aibă în vedere această zonă de facilitați fiscale și să efectueze analize de fezabilitate pentru determinarea beneficiilor care pot fi generate prin aplicarea lor”, a concluzionat Andra Cașu.